

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk., „Dziennik Urzędowy” przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

- TREŚĆ I. 88. Dekret z d. 16/I 1919 r. w przedmiocie zawieszenia biegu terminów i przedawnień. 89. Dekret z d. 16/I 1919 r. w przedmiocie powołania do służby czynnej wojskowej lekarzy w wieku do 35 lat. 90. Dekret z d. 27/I 1919 r. w przedmiocie sekwestru surowców, półfabrykatów i towarów. 91. Dekret z d. 29/I 1919 r. w sprawie odpowiedzialności za niedostarczanie ziemiopłodów w terminach przepisanych.
- III 92. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 23/I 1919 r. w przedmiocie uzupełnienia składu Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Ministerstwa. 93. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 1/II 1919 r., dotyczące zmian w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich z d. 17/I 1918 r. 94. Rozporządzenie M. S. W. z d. 1/II 1919 r. o zarządzeniu wyborów do rad miejskich w poniżej wymienionych miastach b. Król. Kongresowego. 95. Rozporządzenie Nadzwyczajnego Komisarza m. st. Warszawy z d. 1/II 1919 r. w przedmiocie zabronienia ustępowania i sprzedaży kart żywnościowych.
- IV. 96. Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 28/I 1919 r. w sprawie przyjmowania robotników do robót publicznych. 97. Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 28/I 1919 r. w przedmiocie burzenia lub rozbiórki budowli, noszących piętno obcej przemocy. 98. Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 1/II 1919 r. w przedmiocie zapobiegania nadużyciom względem ludności żydowskiej. 99. Okólnik M. S. W. z d. 1/II 1919 r. w przedmiocie finansów komunalnych.

I.

88.

DEKRET

w przedmiocie zawieszenia biegu terminów i przedawnień.

Art. 1.

Bieg wszelkich terminów i przedawnień w stosunkach cywilnych i handlowych sąd może uznać za zawieszony na czas, przez siebie określić się mający w każdym wypadku, w którym ustali, że okoliczności, bezpośrednio lub pośrednio związane z wypadkami wojennymi, przeszkodziły stronie we właściwym czasie praw swych dochodzić lub prawa swe urzeczywistnić, lub wreszcie nie pozwoliły na przeszkodzenie drugiej stronie w nabyciu prawa lub zwolnieniu się z obowiązku.

Art. 2.

Sąd może na żądanie strony przywrócić każdy uchylony termin, w Ustawie Postępowania Cywilnego wskazany, gdy uchybienie nastąpiło z powodu okoliczności, bezpośrednio lub pośrednio z wypadkami wojennymi związanych.

Art. 3.

Sąd może na żądanie strony uznać za zawieszony na czas przez siebie określić się mający, bieg terminów, przewidzianych w art. 686 i 735 U. P. C.

Art. 4.

Przepisy powyższe stosują się do terminów i przedawnień, które upłynęły lub upłyną w okresie czasu, rozpoczętego w dn. 1 sierpnia 1914 r. i skończyć się mającego w sześć miesięcy po zawarciu ostatecznego traktatu, który położy kres toczącej się wojnie.

Art. 5.

Wydane wbrew przepisom powyższym, wyroki i decyzje mogą być na wniosek osób interesowanych, zgło-

szony przed 1 kwietnia 1919 r., uchylone: wyroki — w drodze powództwa, decyzje — w drodze incydentalnej, bądź przez tę instytucję sądową lub urząd, które wyrok lub decyzję wydały, bądź przez odpowiednie instytucje sądowe albo urzędy, powołane w następstwie do wymiaru sprawiedliwości. Wnioski takie mogą być postawione najpóźniej w sześć miesięcy po zawarciu ostatecznego traktatu, który położy kres toczącej się wojnie.

Art. 6.

Przepisy niniejsze zyskują moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Praw Państwa Polskiego.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski*.

Prezydent Ministrów: (—) *J. Moraczewski*.

Minister Sprawiedliwości: (—) *Supiński*.

Dan w Warszawie, dn. 16 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z dn. 29/I 1919 r. Nr. 9, poz. 121.

89.

DEKRET

o powołaniu do służby czynnej wojskowej lekarzy w wieku do 35 lat

Na wniosek Rady Ministrów stanowią, co następuje:

Zarządzam na czas potrzeby wojennej powołanie w obrębie Państwa Polskiego do służby wojskowej czynnej wszystkich lekarzy dyplomowanych, którzy nie przekroczyli 35-go roku życia.

Wszyscy lekarze, podlegający powołaniu, obowiązani są do dn. 1 lutego b. r. stawić się w miejscowych Powiatowych Komendach Uzupełnień celem rejestracji.

Lekarze powołani i zarejestrowani, którzy pełnią obowiązki publiczne, będą na wniosek Ministerstwa Zdrowia Publicznego od służby czynnej zwolnieni.

Wydanie przepisów wykonawczych do niniejszego dekretu poruczam Ministrowi Spraw Wojskowych.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski*.

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski*.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych.

(—) *Wróczyński*.

Pułkownik,

Dan w Warszawie, dn. 16 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z dn. 25/I 1919 r. Nr. 8, poz. 120.

90.

DEKRET

w przedmiocie sekwestru surowców, półfabrykatów i towarów.

Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami mocen jest drogą rozporządzenia znosić obowiązujące w myśl dekretu z dnia 23 listopada 1918 roku (Dz. Praw № 17, poz. 44), sekwestry poszczególnych surowców, półfabrykatów i towarów,

podlegających kompetencji Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski*.

Prezydent Ministrów: (—) *I. J. Paderewski*.

Minister Przemysłu i Handlu: (—) *Hęcia*.

Dan w Warszawie, dn. 27 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z dn. 31/I 1919 r. Nr. 10, poz. 124.

91.

DEKRET

w sprawie odpowiedzialności za niedostarczanie ziemiopłodów w terminach przepisanych.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią, co następuje:

Winni niedostarczenia ziemiopłodów w terminach, wskazanych przez odpowiednie organy Ministerstwa Apropowizacji, ulegną w drodze administracyjnej karze więzienia do 6 miesięcy bez zamiany na grzywnę, a prócz tego karze pieniężnej do wysokości 100.000 mk.

Wykonanie powyższego powierza się Ministrowi Apropowizacji.

Dan w Warszawie, dn. 29 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski*.

Prezydent Ministrów: (—) *I. J. Paderewski*.

Minister Apropowizacji: (—) *Antoni Minkiewicz*.

„Dz. Pr.” z dn. 31/I 1919 r. Nr. 10, poz. 126.

III.

92.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie uzupełnienia składu Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Ministerstwa.

Uzupełniając zdekompletowany skład Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Ministerstwa, ustanowiony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 czerwca 1918 r. Nr. M. I. — 6374/18, zarządzam, co następuje:

1. Przewodniczącym Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jest Podsekretarz Stanu w Ministerstwie.

2. Zastępcami przewodniczącego mianuję:

Szefa Sekcji Stefana Iszkowskiego i Szefa Sekcji Jana Gorzechowskiego.

3. Skład asesorski stanowią radcowie ministerjalni: Stanisław Downarowicz, Konstanty Lenc, Juljusz Dunikowski, Tadeusz Makarewicz, Stefan Sęferowicz, Stanisław Solański, Józef Handzelewicz,

Marjan Borzęcki, Stefan Dobrowolski i Stanisław Kurzyna.

4. Prokuratorem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej mianuję radcę ministerjalnego Bolesława Kozłowskiego, zastępcą prokuratora—starszego referenta Wacława Komarnickiego.

5. Na Wyższą Komisję Dyscyplinarną, oprócz bezpośrednich jej zadań, określonych w artykułach 33—40 Tymczasowych przepisów służbowych dla urzędników państwowych—wkładam obowiązek:

a) opracowania przepisów postępowania dyscyplinarnego i b) opracowania regulaminu dla komisji dyscyplinarnych pierwszej instancji.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) S. Wojciechowski.

Warszawa, d. 23 stycznia 1919 r.

93.

Rozporządzenie, dotyczące zmian w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r.

Art. I.

1) W punkcie 5-ym art. 1-go dodaje się słowa: „i ogłoszenia go“.

2) W artykule 4-ym kasuje się słowa: „w danym obwodzie“.

3) Termin, wymieniony w art. 20-ym, przedłuża się o 8 dni.

4) Termin, wymieniony w art. 28-ym, przedłuża się o 9 dni.

5) Artykuł 31 uchyla się.

6) Artykuły 32 i 33-ci otrzymują brzmienie:

Art. 32: „Głosowanie odbywa się za pomocą kart do głosowania. Karta zawierać ma jedynie numer listy kandydatów, na który wyborca oddaje swój głos.

Numer może być drukowany albo pisany cyfrą lub słowami“.

Art. 33: „Głosowanie odbywa się w sposób następujący: Wyborca, wszedłszy do lokalu wyborczego, udaje się do stołu, przy którym urzęduje Główny, względnie Miejscowy Komitet Wyborczy, i wymienia swoje imię i nazwisko. Po sprawdzeniu, czy imię i nazwisko wyborcy znajduje się na liście wyborców, i po stwierdzeniu tożsamości jego osoby, wyborca otrzymuje kopertę do głosowania, ostemplowaną znakiem urzędowym, wkłada w nią od razu kartę i, zakleivszy, wręcza przewodniczącemu komisji, który wrzuca ją do urny wyborczej. Jednocześnie jeden z członków Komitetu Wyborczego czyni obok nazwiska wyborcy na liście wyborców odpowiednią adnotację, poczem wyborca opuszcza lokal wyborczy“.

7) Artykuł 37-y otrzymuje brzmienie:

„Po zamknięciu głosowania, przewodniczący Głównego, względnie Miejscowego Komitetu Wyborczego wyjmując złożone do urny wyborczej ko-

perty i oblicza je, nie otwierając. Następnie porównywa się liczbę kopert z ustaloną na podstawie adnotacji liczbą wyborców, którzy głosowali. Wrazie niezgodności tych liczb, należy odpowiednią wzmiankę zamieścić w protokół“.

8) W artykule 38-ym wyraz: „Karty“ zastępuje się przez wyraz: „koperty z kartami“.

9) W artykule 39-ym po wyrazie: „poszczególnych“ dodaje się „kopert i“.

10) Punkt 1-szy art. 40-go otrzymuje brzmienie: „1) Karty do głosowania, włożone nie do urzędownie ostemplowanej koperty, lub włożone do koperty, oznaczonej znakiem odróżniającym“.

11) W końcu art. 41-go dodaje się zdanie:

„Karty, nieważne na zasadzie p. 1 art. 40-go, winny być przesłane wraz z kopertami“.

12) Po artykule 47-ym dodaje się: „Wynik głosowania w postaci ostatecznie ustalonych list osób, wybranych na radnych i ich zastępców, Przewodniczący Głównego Komitetu Wyborczego winien niezwłocznie podać do wiadomości publicznej drogą ogłoszenia w dzienniku miejscowym lub w inny sposób, używany zwykle w danej miejscowości“.

Art. II.

Zmiany, wyliczone w poprzedzającym artykule niniejszego rozporządzenia, należy zastosować również do wyborów, już zarządzonych w dniu 30 grudnia 1918 roku w miastach: Warszawie, Łodzi, Lublinie, Sosnowcu, Dąbrowie, Piotrkowie i Mławie.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Józef Bek.

Szef Sekcji Samorządowej:

(—) K. Sienkiewicz.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

94.

Rozporządzenie o zarządzeniu wyborów do rad miejskich w poniżej wymienionych miastach b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1.

W myśl art. 9-go Dekretu o wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dnia 13 grudnia 1918 r. i art. 1-go Regulaminu wyborczego do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r. zarządzam wybory do Rad Miejskich w następujących miastach b. Królestwa Kongresowego:

- 1) Będzinie, pow. Będzińskiego;
- 2) Brześciu, pow. Włocławskiego;
- 3) Brzezinach, pow. Brzezińskiego;
- 4) Chelmie, pow. Chelmskiego;
- 5) Czeladzi, pow. Będzińskiego;
- 6) Częstochowie, pow. Częstochowskiego;
- 7) Dobrzyniu /n. Dr., pow. Rypińskiego;
- 8) Dubieńce, pow. Hrubieszowskiego;
- 9) Działoszycach, pow. Pińczowskiego;
- 10) Gombinie, pow. Gostyńskiego;
- 11) Gostyninie, pow. Gostyńskiego;
- 12) Hrubieszowie, pow. Hrubieszowskiego;
- 13) Jędrzejowie, pow. Jędrzejowskiego;
- 14) Kałuszynie, pow. Mińsko-Mazowieckiego;
- 15) Kielcach, pow. Kieleckiego;
- 16) Koninie, pow. Konińskiego;
- 17) Kowalu, pow. Włocławskiego;
- 18) Kozienicach, pow. Kozienickiego;
- 19) Lipnie, pow. Lipnowskiego;
- 20) Lubrańcu, pow. Włocławskiego;
- 21) Łasku, pow. Łaskiego;
- 22) Łęcznej, pow. Lubartowskiego;
- 23) Łowiczu, pow. Łowickiego;
- 24) Miechowie, pow. Miechowskiego;
- 25) Mszczonowie, pow. Błońskiego;
- 26) Nasielsku, pow. Pułtuskiego;
- 27) Nowem-Mieście, pow. Rawskiego;
- 28) Ostrołęce, pow. Ostrołęckiego;
- 29) Pabjanicach, pow. Łaskiego;
- 30) Pińczowie, pow. Pińczowskiego;
- 31) Płońsku, pow. Płońskiego;
- 32) Praszce, pow. Wieluńskiego;
- 33) Pruszkowie, pow. Warszawskiego;
- 34) Przedczu, pow. Włocławskiego;
- 35) Puławach, pow. Puławskiego;

- 36) Pułtusk, pow. Pułtuskiego;
- 37) Radomiu, pow. Radomskiego;
- 38) Radziejowie, pow. Nieszańskiego;
- 39) Siedlcach, pow. Siedleckiego;
- 40) Sieradzu, pow. Sieradzkiego;
- 41) Sierpcu, pow. Sierpeckiego;
- 42) Sochaczewie, pow. Sochaczewskiego;
- 43) Tomaszowie, pow. Brzezińskiego;
- 44) Tuliszkowie, pow. Konińskiego;
- 45) Uniejowie, pow. Tureckiego;
- 46) Węgrowie, pow. Węgrowskiego;
- 47) Władysławowie, pow. Konińskiego;
- 48) Włocławku, pow. Włocławskiego;
- 49) Włoszczowie, pow. Włoszczowskiego;
- 50) Zawierciu, pow. Będzińskiego;
- 51) Żyrardowie, pow. Błońskiego.

Art. II.

Za dzień zarządzenia wyborów dla miast, wymienionych w artykule I, uważać należy dzień 5-go lutego 1919 roku.

Art. III.

Dni świąteczne nie powodują opóźnień rozpoczęcia ani ukończenia terminów, przewidzianych w Regulaminie wyborczym do Rad Miejskich; Komitety Wyborcze Głównie i Miejsce winny być czynne również w dni świąteczne.

Art. IV.

W miastach, w których Głównie i Miejsce Komitety Wyborcze do Rad Miejskich już utworzyły się na skutek rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o zarządzeniu wyborów do Rad Miejskich z dnia 19 grudnia 1918 r., Komitety te kierować będą przeprowadzeniem wyborów, zarządzone obecnym rozporządzeniem.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) Józef Bek.

Szef Sekcji Samorządowej

(—) K. Sienkiewicz.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

95.

Rozporządzenie obowiązujące Nadzwyczajnego Komisarza m. st. Warszawy w przedmiocie zabronienia ustępowania i sprzedaży kart żywnościowych.

Stosownie do art. 2 Dekretu o stanie wyjątkowym w st. m. Warszawie i powiecie Warszawskim z dnia 2 stycznia 1919 r., zarządzam:

1. Osoba upoważniona przez Wydział Zaopatrywania Magistratu m. st. Warszawy do odbioru kart żywnościowych: chlebowych i innych, w celu rozdania

między ludnością (właściciel, administrator, rządca domu i t. p.), winna wydawać je wyłącznie osobom uprawnionym. Karty, niewydane uprawnionym lokatorom winny być bezzwłocznie zwrócone Wydziałowi Zaopatrywania.

2. Zabraniam ustępowania i sprzedaży kart żywnościowych.

nościowych: chlebowych i innych, wydawanych ludności przez Wydział Zaopatrywania Magistratu m. st. Warszawy.

Zabraniam również sprzedaży artykułów, wydawanych ludności przez Wydział Zaopatrywania, przez osoby lub instytucje, nie uprawnione do tego przez tenże Wydział.

Winni przekroczenia niniejszego postanowienia ka-

rani będą aresztem do 3-ch miesięcy, lub grzywną do wysokości 3,000 marek.

Komisarz Nadzwyczajny
st. m. Warszawy i pow. Warszawskiego:
(—) *Fr. Anusz.*
w. r.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

IV.

96.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Rządu Ludowego w sprawie przyjmowania robotników do robót publicznych.

Na podstawie reskryptu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dn. 14 b. m., № 1703, zarządza się niniejszym, co następuje:

1) Kierownictwa robót publicznych, jakie mają być przeprowadzane przy udziale funduszy państwowych, mają najmować robotników za pośrednictwem najbliższego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy i Opieki nad wychodźcami.

2) W wypadkach, w których werbowanie robotników byłoby zbyt ciężkie, mają Kierownictwa robót wspomnianemu Urzędowi Pośrednictwa przysyłać wykazy przyjętych robotników, oraz podawać szczegółowe warunki zawartej z nimi umowy.

3) Werbować robotników do robót, o których w punkcie 1 mowa, za pośrednictwem prywatnych agencji nie jest dopuszczalne.

4) Nad ścisłym wykonaniem powyższego rozporządzenia czuwać mają władze powiatowe, za pośrednictwem podwładnych im organów służby bezpieczeństwa publicznego, a o powyższym rozporządzeniu zawiadamiać Kierownictwa robót publicznych.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Stanisław Wojciechowski.*
w. r.

Warszawa, dn. 28 stycznia 1919 r.

97.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Komisarzy Rządu Ludowego w przedmiocie burzenia lub rozbiórki budowli, noszących piętno obcej przemocy.

Na podstawie reskryptu Ministerstwa Kultury i Sztuki z dn. 16 b. m., № 1218, zarządza się, co następuje:

Wobec tego, iż niektóre komitety nadzorcze robót publicznych do programu prac swych włączają, między innymi, projekty burzenia lub częściowej rozbiórki budowli, uważanych za bezużyteczne, lub też noszących na sobie piętno obcej przemocy, zaś wśród budowli takich mogą znajdować się bądź ruiny, bądź gmachy o wartości artystycznej i zabytkowej, podaję do ścisłego wykonania i dopilnowania, że na wszelkie poczynania, zmie-

rzające do zmiany stanu obecnego takich budowli, winno być uprzednio przez osoby zainteresowane wyjednano pozwolenie Ministra Sztuki i Kultury.

Nad wykonaniem powyższego czuwać należy za pośrednictwem podwładnych organów bezpieczeństwa oraz zawiadomić o treści tego rozporządzenia osoby interesowane.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Stanisław Wojciechowski.*
w. r.

Warszawa, d. 28 stycznia 1919 r.

98.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Komisarzy Rządowych oraz do podległych im organów w przedmiocie zapobiegania nadużyciom względem ludności żydowskiej.

Liczne skargi napływają do mnie na popełniane przez przedstawicieli władz państwowych administracyjnych, wojskowych oraz osoby prywatne nadużycia w stosunku do ludności żydowskiej.

Zmuszony jestem przypomnieć, że ludność żydowska korzysta z praw obywatelstwa polskiego na równi z rdzenną ludnością polską i nie powinna być przedmiotem ani gwałtów, ani nadużyć. W wolnej Polsce

niema obywateli podzielonych na kategorie. Wszyscy są równi w obliczu prawa, każdy może urzeczywistniać swe dążenia, byleby one nie godziły w podstawy państwowości polskiej.

Naród Polski, gnębiony przez długie lata, pozbawiony możliwości wykazania swej woli, potrafi uszanować wolność tych, których losy są z nim związane. Polska była synonimem wolności, sztandar Jej powiewał wszędzie, gdy chodziło o wolność i niepodległość. Pozostawała Ona zawsze wierna swym tradycjom, nie potrafi splamić swej chlubnej i wielkiej przeszłości. Do łona swego przysparza Ona wszystkim, którzy szukają w Niej będą opieki i sprawiedliwości.

Wobec tego ostrzegam, że wszelkie akty samowoli i bezprawia, których ostrze zwraca się przeciw ludności żydowskiej, dokonywane przez organy administracyjne lub osob prywatne, będą badane i karane z całą bezstronnością i surowością prawa. W wolnej Polsce niema miejsca na niesprawiedliwość, gwałt i samowolę.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) S. Wojciechowski.

W. r.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

99.

Okólnik do komisarzy Rządowych oraz Prezydentów i Burmistrzów miast w przedmiocie finansów komunalnych.

Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych coraz częściej napływają ze strony Sejmików Powiatowych i Rad Miejskich żądania zapomóg gotówkowych ze Skarbu Państwa na pokrycie potrzeb bieżących samorządu. Żądania podobne są motywowane jedynie tem, że związki komunalne nie mogą ściągnąć należnych podatków, ani innych zwykłych poborów komunalnych.

Zjawisko to jest zupełnie nienormalne. Najwybitniejszym wyrazem autonomji komunalnej jest prawo samoodatkovania się ludności miejscowej w samorządzie. We własnym zakresie działania samorząd powinien drogą ściągnięcia zwykłych poborów, a więc podatków i opłat, zdobywać fundusze na takie cele, jak utrzymanie zarządu komunalnego, szpitale, popieranie oświaty i t. p.; są to cele najbliższe ludności, fundusze na nie winny być płacone przez samą ludność z ochotą i świadomością pełnienia obowiązku względem samorządu, bez stosowania nadzwyczajnych środków egzekucyjnych. O ileby samorząd nie potrafił z miejscowych źródeł pokryć swych elementarnych potrzeb, w takim razie konieczność istnienia samej organizacji komunalnej stawałaby się wątpliwą. Niewłaściwe jest również zebranie pomocy na rzeczne cele ze strony Państwa. Skarb Państwa może przychodzić z częściową pomocą samorządowi tylko w wypadkach nadzwyczajnych, kiedy chodzi o wykonywanie przez związki samorządowe zadań czysto państwowych, które ze względów celowości administracyjnej przekazane są ustawowo samorządowi i nie mogą być załatwiane przez organy biurokratyczne.

Tych granic wspomagania pieniężnego związków komunalnych Państwo trzymać się musi zwłaszcza obecnie, gdy samo znajduje się w nadzwyczajnej trudnej sytuacji finansowej i nie ma funduszy nawet na niezbędne potrzeby ogólne (obrona kraju). Argument, iż czasy obecne są nienormalne i że tylko wskutek tego samorząd nie może stanąć o własnych siłach, nie przekonywa Ministerstwa. Jeżeli mamy takie fakty, jak uchwalenie przez Sejmik Włocławski miliona marek na rzecz wojska polskiego, jeżeli w powiecie Zamojskim ściągnięto właśnie w obecnych czasach bezpośrednio podatki komunalne, znaczy to, że ludność, szczególnie wiejska, ma z czego płacić i chodzi tylko o odpowiednią energję organów wykonawczych samorządu i o zbudzenie poczucia obywatelskiego w szerokich masach płatników podatkowych.

Żądam przeto, aby kierownicy odpowiedzialni, stojący na czele związków komunalnych, dołożyli wszelkich starań, w celu energicznego ściągnięcia podatków oraz uświadomienia ludności co do konieczności należytego płacenia poborów komunalnych. Sądzić należy, że już samo odwołanie się do obywatelskich uczuć ludności, że energiczne budzenie wśród niej ambicji w kierunku konieczności czynnego i finansowego poparcia samorządu, będzie uwiecznione dobrym skutkiem.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) K. Sienkiewicz.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.